

Szanowni Goście,
Szanowni Delegaci,
Szanowni Państwo,

W imieniu prezydium Rady Naczelnej Polonii Australijskiej (RNPA), przedstawiam Państwu sprawozdanie z działalności Rady i jej prezydium za okres od czerwca 2019 roku do 25 września 2020 roku.

Od ostatniego 51. Zjazdu Delegatów minął ponad rok. Był to szczególny okres, zupełnie inny niż w przeszłości: w pierwszych 9 miesiącach wszystko przebiegało według wcześniej ustalonych wydarzeń. W marcu br., kiedy świat zdominowała pandemia, trzeba było zrewidować plany, odwołać wydarzenia lub przedstawić je *on-line*, przejść na porozumiewanie telefoniczne i za pomocą komunikatorów internetowych, uczyć się nowych sposobów dyskusji i nauczania języka polskiego.

Dodatkowo, przed pandemią Australia przeżywała skutki jednego z najtragiczniejszych w historii pożarów buszu, w których życie straciły 34 osoby, zniszczonych zostało 5900 budynków, spaliło się 18.6 milionów hektarów terenów leśnych i zadrzewionych, zginęło 480 milionów zwierząt.

I. Transfer Funduszu Wieczystego i Funduszu im. Ewy Malewicz to Equity Trustees Ltd (EQT).

51. Zjazd Delegatów Rady Naczelnej Polonii Australijskiej (RNPA), podjął jednogłośnie bardzo znaczącą decyzję odnośnie do Funduszu Wieczystego Polonii Australijskiej im. gen. Juliusza Kleeberga (FWPA) i Funduszu im. Ewy Malewicz, będących pod zarządem RNPA. Poniżej przytaczam jej treść:

Delegaci na 51. Walny Zjazd Rady Naczelnej Polonii Australijskiej (RNPA) upoważniają oraz obligują prezydium RNPA do podjęcia następujących działań w trybie natychmiastowym:

- a. Zdeponowania kapitału Funduszu Wieczystego Polonii Australijskiej im. gen. Juliusza Kleeberga (FWPA) i Funduszu im. Ewy Malewicz (FEM) w Equity Trustees (EQT) i utworzenie charytatywnego funduszu wieczystego, tzn. takiego, którego kapitał będzie dofinansowywany corocznie co najmniej o wysokość wskaźnika inflacji.*
- b. Inwestycjami będzie kierowało Equity Trustees (EQT) według strategii inwestowania Firmy, a system rozdziału grantów będzie podobny do stosowanego w Fundacji im. St. Bluma.*

Ustalono Zespół Doradców Prezydium RNPA, w skład którego weszli członkowie Komitetu Administratorów FWPA oraz osoby posiadające doświadczenie inwestycyjne, a nie będące członkami prezydium RNPA - p. Ryszard Borysiewicz (NSW), p. Andrzej Kozek (NSW), Robert Czernkowski (NSW, obecnie członek Komitetu Administratorów) oraz p. Włodzimierz Wnuk (VIC).

Proces związany z transferem był kilkustopniowy i trwał wiele miesięcy. Z satysfakcją pragniemy poinformować, że fundusz jest już zarejestrowany pod nazwą „PCCA Perpetual Fund” i Equity Trustees Ltd jest powiernikiem tego Funduszu. Został też dokonany transfer Funduszu Wieczystego Polonii Australijskiej oraz Funduszu im. Ewy Malewicz na konto wskazane przez EQT. Łącznie na konto „PCCA Perpetual Fund” wpłynęło \$737 625,21.

Pragniemy podziękować całemu zespołowi, wszystkim, którzy byli włączeni do pracy nad tym ważnym przedsięwzięciem – członkom prezydium RNPA, doradcom oraz Administratorom FW. Przed nami sfinalizowanie „*Handbook*” – manualu pomocniczego dla EQT i Komitetu Doradczego Funduszu oraz wybór członków pierwszego zespołu Komitetu Doradczego (po jednej osobie z każdego stanu Australii). Pierwsza runda procesu przyznawania dotacji rozpocznie się w lutym 2022 roku.

II. Działania statutowe RNPA

W kolejnej części niniejszego sprawozdania podsumuję skrótowo działania prezydium RNPA, które przez ostatni rok pracowało wypełniając obowiązki statutowe RNPA.

Główne obszary naszej działalności:

1. Integracja Polonii australijskiej i wspieranie działań organizacji członkowskich:

- a. Ciągła poprawa jakości współpracy między organizacjami członkowskimi a prezydium. Przykładem takich działań są:
 - a. Usprawnienie przekazywania informacji organizacjom członkowskim nadsyłanych do sekretariatu RNPA, a dotyczących kongresów i zjazdów, edukacji, oświaty, kultury, etc.
 - b. Włączanie osób spoza prezydium w jego prace (np. przygotowanie transferu funduszy RNPA do Equity Trustees).
 - c. Współpraca z innymi organizacjami przy przedsięwzięciach (Dzień Muzyki Polskiej, Bieg Niepodległości, Dzień Kultury Polskiej, INAS Global Games Brisbane, itp.).
 - d. Wspieranie działań w zakresie edukacji polonijnej przez popieranie wniosków o dotacje do Senatu, Stowarzyszenia Wspólnota Polska, etc.
 - e. Wspieranie wyjazdów młodzieży na obozy zimowe do Polski.
 - f. Zorganizowanie ponad 100 biletów dla grupy polskich kibiców na wspólne dopingowanie polskich tenisistów podczas I. Turnieju ATP CUP – Drużynowego Pucharu Świata w tenisie w Sydney z udziałem Polaków (Sydney, styczeń 2020)
 - g. Współpraca z mediami polonijnymi.
 - h. Wywiady prezesa RNPA w polskich mediach w Australii oraz publikacje nt. wydarzeń, w których członkowie prezydium brali udział.
 - i. Promocja sportowców przyjeżdżających na zawody do Australii i informowanie o ich potrzebach.

Szczegóły udziału członków Prezydium w imprezach polonijnych na terenie Australii i Europy oraz wykaz korespondencji „piszą do nas, my piszemy” włączając w to listy

gratulacyjne i podziękowania, znajdują się w Biuletynie Prezydium Nr 3 z maja br, link https://www.polishcouncil.org.au/images/PDF/BIULETYN_31052020.pdf

2. Obrona dobrego imienia Polski i Polaków (przykład - interwencja do Seven Network, luty 2020)

3. Pielęgnowanie i uroczyste obchodzenie rocznic historycznych.

4. Współpraca z instytucjami rządowymi i pozarządowymi w Polsce

- a. Owocna, stała współpraca z Konsulatem Generalnym RP w Sydney oraz Ambasadą Rzeczypospolitej Polskiej w Canberze. Uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez Konsulat RP w Sydney i Ambasadę RP w Canberze.
- b. Współpraca z Polskim Komitetem Olimpijskim (PKOI).
- c. Kontakty robocze i współpraca ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”, co zaowocowało m.in. udziałem w takich wydarzeniach jak obchody 450-rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej (M. Kwiatkowska i M. Radny) czy członkostwem w Komitecie Honorowym Jubileuszowego Festiwalu Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie (M. Kwiatkowska) organizowanym od 50 lat.
- d. Kontakty z komisją sejmową i senacką ds. współpracy z Polonią i Polakami za granicą.
- e. Kontakty z Instytutem Pamięci Narodowej.

5. Współpraca z organizacjami polonijnymi na świecie i udział w spotkaniach w Polsce.

a. Prezes RNPA M. Kwiatkowska:

- jest członkiem prezydium Rady Polonii Świata (RPŚ), i z ramienia tej organizacji reprezentowała RPŚ na XXV Światowym Sejmiku Działaczy Sportowych PKOI, na Światowych Sportowych Igrzyskach Polonijnych w Gdyni w lipcu 2019 r. i na spotkaniu z Komisją Senacką ds. Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Jest również odpowiedzialna za informacje umieszczane na witrynie RPŚ: link <http://www.rada-polonii-swiata.org/>
- jest członkiem honorowym Komitetu Konkursu „Być Polakiem”, organizowanym przez Fundację „Świat na Tak”, przeznaczonego dla dzieci i młodzieży pochodzenia polskiego, mieszkających poza granicami Polski. Na początku sierpnia br. na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się Gala XI edycji tego konkursu.
- uczestniczyła w spotkaniu z sanitariuszką powstania warszawskiego, Wandą Traczyk-Stawską ps. „Pączek” (Uniwersytet im. St. Wyszyńskiego, Warszawa)

b. Wiceprezes RNPA M. Radny:

- był koordynatorem II Forum Nauki Polonijnej z ramienia Rady Polonii Świata, które odbyło się w Pułtusku we wrześniu 2019 roku, na którym przedstawił referat w Sekcji Nauk Ścisłych i Technicznych pt. „*Nie tylko grafen*”. M. Radny prowadził też sesję podsumowującą Forum oraz jedną z sesji tematycznych.
 - uczestniczył w konferencji naukowej pt. „*Rola nauki i techniki w szybko zmieniającej się rzeczywistości*”, która odbyła się w dniach 11-12 października 2019 w Wilnie (Litwa) i zorganizowana została przez Stowarzyszenie Naukowców Polaków z Litwy, gdzie przedstawił referat pt. *Nauka Polska poza Granicami Kraju – potrzeby, wyzwania, perspektywy*
 - jest członkiem Światowej Rady Badań nad Polonią przy Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW) w Warszawie.
- c. Członek prezydium Anna Niedźwiadek uczestniczyła w IV. Forum Gospodarczym Polonii Świata w Tarnowie we wrześniu 2019 r.
- d. Przewodnicząca KOPA, Elżbieta Cesarska brała udział w Kongresach i Warsztatach w Polsce związanych z Oświatą Polonijną, jak również była zaproszona przez p. prezydentową Agatę Dudę na spotkanie z okazji Dnia Polonii 2 maja 2020 r.
- e. Prezes Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej dr Zdzisław Derwiński brał udział w XLI Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich za Zachodzie (MAPA), która miała miejsce w Lublinie we wrześniu 2019 r.
- 6. Stałe podnoszenie prestiżu Polonii na scenie politycznej i etnicznej w Australii**
- a. Australijscy parlamentarzyści są stałymi gośćmi podczas wydarzeń organizowanych przez Polonię w różnych stanach.
- b. Jeden z nich, Australijczyk polskiego pochodzenia, jest aktywnym członkiem zarządu Klubu Polskiego w Ashfield.

III. Inicjatywy RNPA

1. Broszura RNPA

W minionym roku, w ramach promocji RNPA oraz upowszechnienia informacji o RNPA, misji i celach, oraz sposobach ich realizacji, jak również informacji kto jest członkiem RNPA, prezydium wydało broszurę RNPA w języku polskim i angielskim, w wersji papierowej i elektronicznej dostępnej pod linkiem https://www.polishcouncil.org.au/images/PDF/Brochure_PL.pdf

2. Jubileusze RNPA w Australii w roku 2019

W ramach promowania osiągnięć organizacji polonijnych i uroczystości jubileuszowych przygotowaliśmy publikację pt. „Jubileusze organizacji polonijnych w

Australii w 2019 roku”. Najstarsze organizacje przekroczyły już 70-ty rok działalności jak np. „Tygodnik Polski”, Klub Sportowy „Polonia” w Plumpton i Związek Polaków w Melbourne. Całość można przeczytać w Kronice Polonii (Nr 115/ czerwiec 2020) lub pod linkiem <https://www.polishcouncil.org.au/index.php/starting-page/2-uncategorised/121-jubileusze-polonijne-w-australii-w-2019-roku>.

Uważamy, że warto dzielić się tymi informacjami. Prosimy o informacje o Państwa uroczystościach i ważnych wydarzeniach w Waszych organizacjach. Chcielibyśmy kontynuować tę inicjatywę.

3. Zabieganie o fundusze dla Polonii australijskiej i troska o zabezpieczenie przyszłości obecnych funduszy RNPA

- i. Utworzenie Wieczystego Funduszu Charytatywnego „PCCA Perpetual Fund”, o czym wspomniałam na początku tego sprawozdania oraz
- ii. Dwuletnie pilotowanie utworzenia funduszu im. Henryka Kitaszewskiego z misją pomocy dla polonijnej młodzieży i stypendiów dla studentów. Prezydium RNPA zainicjowało kontakt między NSW Trustee & Guardian i EQT w połowie 2018 roku. W sierpniu br. zostały sfinalizowane formalności między NSW Trustee & Guardian i EQT, łącznie z zatwierdzeniem przez przez ATO i Australian Charities and Not-for-profit Commission. EQT czeka na transfer funduszu z Public Trustee na konto wskazane przez EQT. Fundusz ten będzie operował na zasadach podobnych do Funduszu im. Bluma, ale z dodatkowym celem – stypendiami dla studentów polskiego pochodzenia.

4. **Akcja „Poles Fire Relief”** zainicjowana w styczniu przez prezydium RNPA zaowocowała kwotą \$1900 na *Red Cross Australia* - fundusz pomocy tym, którzy ucierpieli w wyniku pożaru buszu oraz kwotą \$500 na odbudowę Kościuszko National Park.

5. Spotkania Liderów i powołanie Grup Roboczych

Z inicjatywy prezydium RNPA zostały zainicjowane spotkania liderów organizacji członkowskich RNPA. Przygotowaniem tych spotkań i prowadzeniem ich zajmuje się wiceprezes RNPA Marian Radny.

I. Spotkanie liderów, zaplanowane pierwotnie w Canberze, z uwagi na restrykcje wywołane pandemią COVID-19, odbyło się z użyciem komunikatora *Zoom Meeting* i miało miejsce 28 marca br. Na tym spotkaniu jego uczestnicy uzgodnili co następuje:

- a. Potrzebne są regularne spotkania liderów organizacji członkowskich RNPA, na których dyskutowane będą bieżące problemy Polonii australijskiej, przy czym
- b. Potrzebna jest reaktywacja, raz do roku, spotkania liderów w Canberze, z bezpośrednim ich udziałem i z możliwością kontaktu z przedstawicielami Izby Wyższej i Niższej Parlamentu australijskiego.

- c. Potrzebna jest aktywacja polonijnych spotkań tematycznych typu warsztatowego (workshop), na których reprezentanci organizacji członkowskich dyskutować będą wąsko zdefiniowane problemy dotyczące działalności polonijnej na poziomie organizacji jak i całego kraju.

II. Spotkanie liderów RNPA odbyło się 28 sierpnia tego roku. Owocem tego spotkania było utworzenie dwóch Grup Roboczych:

- a. **Promocja Dziedzictwa Kulturalnego Polonii Australijskiej związanej z Górą Kościuszki.** Pracami grupy kieruje dr Andrzej Kozek z Sydney, a akces do prac w tej grupie zgłosili: dr Krzysztof Dutkowski i Marian Radny.
- b. **Majątek Polonii Australijskiej i Sukcesja (*Polonia Assets and Succession*).** Pracami tej grupy kieruje dr Zdzisław Derwiński z Melbourne, a akces do prac w tej grupie zgłosili: Małgorzata Kwiatkowska (NSW), Barbara Czech (VIC), Andrzej Alwast (ACT), Marek Bartczak (NSW), Ryszard Borysiewicz (NSW), dr Robert Czernkowski (NSW), Ted Dudziński (SA), Adam Grabek (TAS), Marian Radny (NSW) i Zdzisław Jerentowski (QLD). Prace w tej grupie już trwają.
- c. Uczestnicy zebrania postanowili, że tematem następnego spotkania liderów będzie: **Reprezentacja organizacji członkowskich RNPA w strukturach Rady.** Przygotowaniem materiałów na to spotkanie zajmuje się Marian Radny. Przygotowane materiały zostaną rozesłane przed spotkaniem, które wyznaczono wstępnie na listopad br., po Zjeździe Delegatów RNPA (10-11 października br.)

Akces do Grup Roboczych pozostaje otwarty i nie jest ograniczony wyłącznie dla liderów polonijnych, biorących udział w dotychczasowych spotkaniach. Liderzy biorący udział w spotkaniu 22 sierpnia zadeklarowali się nominować członków swoich organizacji zainteresowanych tematyką prac w wyżej wymienionych grupach. Zgodziliśmy się podczas spotkania, że tylko szeroka reprezentacja polonijna daje szansę na powodzenie prac prowadzonych w powołanych grupach.

IV. Inicjatywy organizacji członkowskich RNPA

1. **Otwarcie Domu Kombatanta SPK w Capalaba, Brisbane** miało miejsce w niedzielę 26 maja 2019 r. Budowę nowego Domu Kombatanta koordynował prezes Koła nr 8 SPK w Brisbane, Zdzisław Koch.
2. **Rozwój Klubu Polskiego w Ashfield, Sydney** – w marcu 2020 roku decyzją ponad 80% członków Klubu Polskiego w Ashfield przegłosowano propozycję budowy nowego klubu. W czerwcu 2020 r. w urzędzie miasta (*Inner West Council*) złożono podanie o pozwolenie na budowę apartamentowca i nowego klubu przy Norton Street w Ashfield.

3. **Pamiętkowa tablica z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości Polski przy kościele Matki Boskiej Częstochowskiej w Marayong** (inicjatywa Federacji Polskich Organizacji w NPW).
4. **Odnowienie nagrobku Ewy Malewicz** – przypominamy, że Rada Naczelna Polonii Australijskiej w marcu 2019 roku została wieczystym opiekunem grobu śp. Ewy Malewicz. We wrześniu 2019 r. płyta na grobie została odnowiona z funduszu operacyjnego prezydium RNPA.

V. INNE WYDARZENIA

1. Śp. Marian Pawlik OAM

W piątek 31 lipca 2019 roku odszedł przedwcześnie Marian Pawlik, **zasłużony** działacz społeczny i długoletni prezes Federacji Polskich Organizacji w Wiktorii, lider Polonii w Melbourne, poważnie traktujący swoją rolę i umiejący budować mosty. Przez wiele lat był przewodniczącym Komisji Arbitrażowej RNPA. Cześć Jego Pamięci!

2. Dzień Muzyki Polskiej

W tym roku były już zaawansowane prace nad kolejnymi Dniami Muzyki Polskiej w Melbourne, z obiecany wsparciem finansowym Ambasady RP w Canberze i Konsulatu Generalnego RP w Sydney. Z powodu pandemii zostały one przeniesione na 2021 rok. Pracami nad ich przygotowaniem kieruje Towarzystwo Kultury Polskiej w Wiktorii, z Grzegorzem Machnackim na czele. Z informacjami na ten temat można zapoznać się na witrynie internetowej <https://www.polmusica.com.au/>

3. „Polonia” – Stowarzyszenie Polaków w QLD („Polonia” w Qld)

„Polonia” w Qld jako jedyna organizacja RNPA nie zgłosiła się na Zjazd i nie podjęła żadnej komunikacji.

W lutym tego roku prezydium Rady Naczelnej Polonii Australijskiej (RNPA) otrzymało list, podpisany przez jednego z długoletnich, honorowych członków (*life member*) „Polonii” w Qld, informujący prezydium RNPA o, działaniach zarządu "Polonii" w Queensland sprzecznych, jak sugeruje autor, ze statutem organizacji począwszy od Walnego Zebrania członków Stowarzyszenia w dniu 29 sierpnia 2018 roku do dnia podpisania cytowanego listu, tj. 4 lutego 2020 roku. List zawierał również sugestie, że niestatutowe działania zarządu Stowarzyszenia szkodzą Stowarzyszeniu, jako organizacji polonijnej i jej majątkowi. Ponieważ „Polonia” w Queensland od dziesięcioleci jest organizacją członkowską RNPA, autor listu zwrócił się z prośbą do prezydium RNPA o interwencję wyjaśniającą opisaną w liście sytuację. Autor listu nie pełni żadnych funkcji w strukturach RNPA.

Prezydium RNPA zwróciło się do Komisji Arbitrażowej RNPA z prośbą o ocenę treści otrzymanego listu oraz określenia, w jakim zakresie statut RNPA pozwala prezydium RNPA na angażowanie się w wewnętrzne sprawy organizacji członkowskich RNPA.

Zgodnie z rekomendacją Komisji Arbitrażowej RNPA oraz statutowym obowiązkiem dbania o jedność zorganizowanej Polonii w Australii, którą RNPA reprezentuje, prezydium RNPA zwróciło się do stron konfliktu - zarządu „Polonia” w Queensland oraz protestujących członków Stowarzyszenia z **propozycją mediacji w sporze**.

Prezydium podkreśliło, że w swoich działaniach pozostaje neutralne względem stron konfliktu, a jedynym celem przedstawionej propozycji jest pośrednictwo w rzeczowej dyskusji nad problemami, które są możliwe do rozwiązania wewnątrz samej organizacji.

Niestety do dnia pisania tego sprawozdania nie nadeszła odpowiedź od zarządu „Polonia” w Queensland i nie zostały przysłane dokumenty na 52. Zjazd RNPA, mimo wielu wysłanych listów i próby rozmowy telefonicznej.

VI. PODZIĘKOWANIA

Na zakończenie, chciałabym w imieniu prezydium Rady Naczelnej Polonii Australijskiej podziękować Panu ambasadorowi Michałowi Kołodziejskiemu oraz Pani konsul generalnej RP dr Monice Kończyk za życzliwe kontakty oraz aktywne wspieranie naszej działalności.

Dziękuję wszystkim organizacjom członkowskim Rady, ich prezesom i członkom za współpracę w ostatnim roku jak również przewodniczącym i członkom Komisji Rewizyjnej i Arbitrażowej, Administratorom Funduszu Wieczystego i członkom Kapituły Medalii RNPA. Dziękuję Bogumile Filip, fotografowi RNPA oraz Andrzejowi Strzemieńczyk-Gołkowskiemu, administratorowi witryny RNPA.

Osobiście pragnę podziękować całemu prezydium Rady: wiceprezesowi Marianowi Radnemu, sekretarzowi Basi Andrusiewicz, skarbnikowi Iwonie Rafalskiej oraz członkom prezydium Rady - Markowi Bartczakowi, Elżbiecie Cesarskiej, Edwardowi Dudzińskiemu, Henrykowi Kurylewskiemu Joannie Merwart, Ani Niedźwiadek, Icie Szymańskiej oraz Leszkowi Wikarjuszowi - za ich pracę, aktywność i godne reprezentowanie Rady Naczelnej Polonii Australijskiej. Dziękuję ks. Tadeuszowi Przybylakowi, koordynatorowi Polskiej Misji Katolickiej w Australii i Nowej Zelandii za aktywne uczestniczenie w pracach prezydium. Pracujemy jako jeden zespół, decyzje podejmujemy wspólnie i wzajemnie się wspieramy.

Dziękuję wszystkim polskim księżom (Chrystusowcom, Jezuitom i Franciszkanom), którzy w dobie pandemii umożliwiają uczestniczenie Polonii australijskiej w Mszy świętej i nabożeństwach.

Bardzo dziękuję za uwagę.

Małgorzata Kwiatkowska

Prezes RNPA

Sydney, 3 października 2020 r.